

Oskyddad...

FÄLTFÖRSÖK VISAR: FÅ SKADOR MED VÄLRISAD VÄG

Text: KRISTINA SUNDBAUM, kristina@sundbaumkommunikation.se | Foto: EVA RING, Skogforsk

– Det är påtagligt hur stor effekten är av att skydda marken! Skogforskaren Eva Ring talar om resultaten från nya körskadeförsök, som Skogforsk har anlagt i samarbete med SLU och METLA. Här undersöker man hur körning påverkar marken i olika delar av en sluttning och utvärderar effekten av att täcka marken med ris eller stockbroar (markskonare).

Utan stockbroar och ris blev det djupa spår efter flera överfarter med en fullastad skotare, men med ordentligt med ris respektive stockbroar undvek man spårbildning.

Inte så oväntat kanske, men nästa steg är att analysera den övriga påverkan drivningen medför, som bränsleåtgång, kompaktering, frigörelse av kvicksilver samt omsättning av kol och kväve.

– När vi har alla data gör vi en kolbudgetanalys och andra analyser. Man kan till exempel jämföra hur mycket diesel det går åt för att utföra åtgärder som krävs för att skydda marken, och räkna på energivinst eller förlust för att ta ut grot jämfört med att använda den för markskyddande åtgärder, säger Eva Rings kollega Lasse Högbom.

– En viktig del är också att vi kommer att kunna sätta en prislapp på vad det kostar att skydda marken med ris eller stockmattor, tillägger Eva Ring.

Inventeringsprojektet och fältförsöken kompletterar varandra och förväntas bidra med värdefull information under flera decennier. I arbetet ingår även en enkätstudie där cirka 1500 maskinförare, skogsentreprenörer, virkes-

” En viktig del är också att sätta en prislapp på vad det kostar.

köpare, inspektorer, planerare med flera har svarat på frågor om drivning och körskador. Resultatet från enkäten kommer enligt planen att publiceras under 2013 i samarbete med Umeå universitet.

FOTO: SVERKER JOHANSSON

Genom att skydda marken med ris eller stockbroar blir marken betydligt mindre påverkad. Bilderna visar skillnaden mellan körskadorna av en fullastad skotare när marken lämnats oskyddad eller skyddats med ris resp. stockbroar. Nu pågår analyser av bland annat bränsleåtgång och omsättning av kol och kväve för att få en mer heltäckande bild av miljöpåverkan, samt hur prislappen påverkas.

Eva Ring leder projektet.

Om fältförsöken

Fältförsöken har anlagts i fyra slutavverkade sluttningar på normal skogsmark. Provytorna är cirka 15 meter breda och 100 meter eller längre beroende på område. När bestånden avverkades vintern 2011-2012 körde skördaren och skotaren på risade stickvägar mellan provytorna för att undvika körning på själva provytorna. Sommaren 2012 utsattes provytorna i det ena området för fyra olika behandlingar med en fullastad skotare; ingen körning, körning på ris, körning utan att skydda marken och körning på stockbroar. I sommar kommer även det andra försöksområdet att behandlas. Fältförsöken ingår i ett projekt som drivs i samarbete mellan forskare på Skogforsk, SLU, Umeå universitet och METLA och finansieras av Formas. Holmen Skog är markvärd för försöken.

LÄS MER:
<http://www.skogforsk.se/sv/forskning/Mark-och-vatten/>